

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
Освітня програма	27317 Декоративне мистецтво
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27317
Назва ОП	Декоративне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гілязова Наталія Михайлівна, Мірошниченко Анастасія Олексіївна, Лесів Тарас Васильович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	09.06.2020 р. – 11.06.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://khnnra.edu.ua/akreditatsiya-op-dekorativne-mistetstvo-1-j-bakalavrskij/
Програма візиту експертної групи	https://khnnra.edu.ua/akreditatsiya-op-dekorativne-mistetstvo-1-j-bakalavrskij/

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

- Експертна група відзначає прозорість освітнього процесу на ОП "ДМ"; - Кафедра дизайну на котрій реалізується дана ОП активно підтримує контакти з культурно-мистецьким середовищем краю. Викладачі які забезпечують цю ОП є практикуючими художниками, більшість з них є членами Національної спілки художників та/або Спілки дизайнерів України; - Матеріально-технічне забезпечення ЗВО та ОП є зразковим. Навчальні аудиторії добре оснащені, у них наявне відповідне обладнання, наочні приклади студентських робіт, відповідний реквізит тощо. ХННРА повністю забезпечує освітні потреби та реабілітацію осіб з обмеженими можливостями. Навчальні приміщення, а також гуртожитки - чисті, комфортні, світлі та сприяють освітньому процесу; - ХННРА перебуває в стані запровадження внутрішньої культури якості та всіх процесів пов'язаних з цим; - ОП дозволяє отримати необхідні навички бакалавра образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та реставрації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

- У ХННРА є чітка визначеність стратегії та власної місії; - Проектування ОП враховує особливості ЗВО і забезпечує здобувачів з обмеженими можливостями освітніми послугами, фізичною та психологічною реабілітацією, соціальною адаптацією; - ОП враховує регіональний контекст та сприяє здобувачам у майбутньому реалізувати себе на ринку праці; - ОП "ДМ" за 2017 р. дозволяє досягти результатів навчання, які визначені дескрипторами НРК, а за 2019 р. відповідним стандартом вищої освіти. - Програмні результати навчання корелюють з цілями ОП. Зміст ОП, освітні компоненти відповідають визначеній для неї предметній сфері; - ОП забезпечує набуття студентами універсальних навичок (soft skills). На ОП передбачена соціальна адаптація здобувачів освіти з обмеженими можливостями. - Тижневе навчальне навантаження студента є реалістичним та збалансованим. - В ХННРА розроблені положення, які регулюють правила прийому, визнання результатів навчання в інших ЗВО, міжнародної мобільності та визнання результатів навчання в неформальній освіті; - Доступ до ОП та положень які регулюють визнання результатів навчання є прозорими та доступними для всіх зацікавлених осіб. - ОП реалізує різнобічні принципи студентоцентрованого підходу; - У ЗВО є внутрішньоуніверситетська платформа Moodle для дистанційного навчання; - Творча та наукова діяльність викладацького складу є активною. - У ЗВО сформована академічна культура, студенти обізнані в критеріях доброчесності які впроваджує Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти; - Контрольні заходи творчих дисциплін відбуваються шляхом перегляду та відкритого обговорення кафедрою. - Більшість викладачів які забезпечують ОП є членами Національної спілки художників України, та/або Спілки дизайнерів України; - На ОП залучають до практичних занять експертів у галузі, практиків та роботодавців; - У ЗВО працює система заохочення та стимулювання до підвищення рівня професійної компетентності викладачів; - Заняття відбуваються в облаштованих необхідним оснащенням аудиторіях, майстернях та лабораторіях; - Наочно-методичне та бібліотечне забезпечення навчального процесу дає можливість всебічно підготувати фахівців декоративного мистецтва; - Матеріально-технічне забезпечення ХННРА є зразковим. У закладі передбачена наявність сучасного реабілітаційного обладнання для лікування і реабілітації здобувачів освіти з обмеженими можливостями. - Заклад має зразковий приклад створення освітнього середовища. ХННРА сповідує цінності академічної спільноти, практики соціальної взаємодії, взаємної соціальної інтеграції здобувачів освіти із особливими навчальними потребами і здобувачів без них. - ЗВО має чіткі і зрозумілі положення щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП; - Студентське самоврядування та роботодавці залучається до вдосконалення ОП; - На сайті ЗВО представлені силабуси навчальних дисциплін, сайт кафедри періодично оновлюється, на ньому представлена актуальна інформація щодо ОП;

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

- При наступному перегляді та оновленні змісту ОП варто звертати також увагу на кращі практики та інноваційні підходи іноземних та вітчизняних ЗВО де реалізуються подібні освітні програми, які спеціалізуються на реабілітації осіб з особливими освітніми потребами; - При формулюванні цілей програми активніше залучати до цього процесу здобувачів освіти; - Переглянути на загальноуніверситетському рівні доцільність обов'язкового вивчення дисципліни "Основи екології та безпека життєдіяльності (охорона праці)" на даній ОП; - Переглянути загальний обсяг та зміст дисципліни "Іноземна мова", зваживши на концепцію МОН (<https://bit.ly/2Vx66nO>) та вивчивши інтереси студентів; - Передбачити на старших курсах можливість для студентів натурних постановок із залучення демонстраторів натурних поз; - Оскільки ХННРА є багатогалузевим ЗВО, то ОП "ДМ" варто розширити різноманітність вибіркових дисциплін для здобувачів спеціальності та надати їм можливість отримувати компетенції інших галузей знань; - Переосмислити підхід до вибіркових дисциплін професійної підготовки, вивчивши кращі практики вітчизняних та іноземних програм; - Переглянути освітню програму на предмет забезпечення здобувачів освіти педагогічними компетенціям (найперше через педагогічну практику); - Передбачити можливість залучення здобувачів вищої освіти даної ОП до міжнародних освітніх проєктів; - Рекомендуємо ЗВО розробити положення щодо мистецького плагіату та відповідних рішень цим порушенням; - Майже всі викладачі кафедри пройшли стажування в одному ЗВО м. Запоріжжя, а саме у Класичному приватному університеті. Експертна група рекомендує для проходження стажування та підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу розширити коло інституцій; - ЗВО рекомендується активніше залучати не тільки студентське самоврядування до процесу перегляду ОП, але і здобувачів освіти. Окрім опитувань слід запроваджувати інші форми

взаємодії з приводу вдосконалення освітньої програми. - ОП варто передбачити запровадження опитувань на регулярній основі.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (далі ХННРА) – є багатогалузевим закладом освіти, що проводить освітню, реабілітаційну, виховну та наукову діяльність. Місія та стратегія закладу полягає у наданні якісних освітніх послуг, підготовці висококваліфікованих фахівців, створенні можливостей для отримання освіти осіб з особливими освітніми потребами, а також умов для їх реабілітації, соціалізації та інтеграції в соціумі. У цьому контексті ЗВО залучає та адаптує інноваційні, науково-експериментальні методики (<https://bit.ly/2BmkAqz>). Метою ОП “ДМ” є підготовка висококваліфікованих спеціалістів зі спеціальності “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація” з акцентом на індивідуалізації їх освітніх пріоритетів. У звіті СО даної ОП не вказано, що її унікальністю є матеріально-технічна та науково-методична спроможність проводити освітню та реабілітаційну діяльність для осіб з особливими потребами. Не вказано також і те, що такі особи є активними учасниками освітнього процесу на даній ОП та інтегруються в культурно-мистецький світ регіону. Саме цей факт впливає з контексту спілкування експертної групи з учасниками освітнього процесу та роботодавцями, а також після ознайомлення з матеріально-технічною базою закладу, та аналізом нормативних документів.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОП “ДМ” створена в 2017 р. Такої спеціальності в ХННРА до цього не було. В 2020 р. відбудеться перший випуск бакалаврів цієї спеціальності, які в 2017 р. поступали на скорочену (трирічну) форму навчання. Після створення, освітня програма переглядалась один раз в 2019 р. У програму було внесено сутнісні зміни: ОП приведена у відповідність до стандарту 023 “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація” у зв'язку з його затвердженням МОН, а також у ній вдосконалено підхід до вибіркових дисциплін. В оновленій програмі “Дисциплін за вибором ЗВО” уже немає. В ОП “ДМ” враховані побажання стейкхолдерів, про що чітко описано в звіті СО. Зокрема, інтереси здобувачів освіти враховувались при проектуванні вибіркових компонентів професійної підготовки. Академічна спільнота, яка долучена до реалізації ОП, впливає на зміст освітніх компонентів, реалізуючи індивідуальні освітні стратегії. Це під час онлайн експертизи підтвердили згадані учасники освітнього процесу. При проектуванні цілей та програмних результатів навчання враховувались інтереси роботодавців та інших стейкхолдерів. ЗВО і дана ОП має широку мережу контактів з потенційними роботодавцями. Зокрема на зустрічі з роботодавцями голова Запорізької організації Національної спілки художників Ірина Гресик запевнила експертну групу, що її періодично запрошують на засідання кафедри дизайну де вона має можливість висловлювати свої пропозиції щодо професійної підготовки здобувачів освіти. Демаренко Віктор, директор Комунального закладу “Палац культури “Орбіта”, заінтересованість в даній програмі бачить в можливості реалізації спільних художніх проектів. Цей заклад є також базою практик для студентів ОП “ДМ”. Директор благодійної фундації “Мазаль ТОВ” Інеса Носенко свою заінтересованість програмою бачить в її сприянні полікультурному порозумінню в регіоні. Це на її думку найкраще реалізується та досягається засобами мистецтва. Партнером ХННРА є Регіональний фонд підтримки підприємництва “Бізнес інкубатор”, який і на етапі навчання здобувачів освіти, і після завершення надає консультативні послуги (тренінги) щодо того як проводити підприємницьку діяльність у креативних індустріях.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП враховують тенденції розвитку спеціальності. ОП реалізується кафедрою працівники якої беруть участь в різних мистецьких проектах і є обізнаними з сучасними галузевими тенденціями. Дана ОП враховує досвід аналогічних українських та іноземних програм. Зокрема цей досвід переймався з урахування схожих програм у

Харківській державній академії дизайну і мистецтв, Львівській національній академії мистецтв, Дніпропетровському національному університеті ім. О. Гончара, Вищій школі мистецтва та дизайну в Лодзі та Університеті Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (Польща) та ін. Особливістю даної ОП (про, що не вказано у звіті СО) є те, що програма націлена на формування професійних компетенцій художника декоративного мистецтва також і у здобувачів з особливими освітніми потребами. У цьому зв'язку заклад має унікальний досвід роботи з такими студентами, а також володіє практичними методами їх соціальної та професійної адаптації в студентському середовищі та на ринку праці. На цьому неодноразово зверталась увага експертів під час зустрічей з учасниками освітнього процесу та роботодавцями.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Програмні результати навчання ОП “ДМ” сформовані в 2017 р. на основі дескрипторів Національної рамки кваліфікацій, які відповідають першому рівню вищої освіти за визначеною спеціальністю. Після затвердження Стандарту вищої освіти зі спеціальності 023 “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація” першого рівня вищої освіти дана ОП була переглянута та адаптована під нові вимоги. Під час акредитації, експертній групі було продемонстровано практичні роботи студентів з дисциплін фахової підготовки, а також проекти кваліфікаційних робіт. Компетентнісний рівень цих робіт дозволяють досягти програмних результатів навчання за відповідною спеціальністю. Вибір студентами тем кваліфікаційних робіт передбачає застосування широкого діапазону технік декоративного мистецтва. (див. приклади студентських робіт: <https://bit.ly/2YLnMoo>).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

- ХННРА має чітку визначеність власної місії та стратегії. - Проектування ОП враховує особливість ЗВО і забезпечує здобувачів з обмеженими можливостями освітніми послугами, фізичною та психологічною реабілітацією, соціальною адаптацією. - ОП враховує регіональний контекст та сприяє здобувачам у майбутньому реалізувати себе на ринку праці; - ОП “ДМ” за 2017 р. дозволяє досягти результатів навчання, які визначені дескрипторами НРК, а за 2019 р. відповідним стандартом вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

- При наступному перегляді та оновленні змісту ОП варто звернути увагу на кращі практики та інноваційні підходи іноземних та вітчизняних ЗВО де реалізуються подібні освітні програми, які спеціалізуються на реабілітації осіб з особливими освітніми потребами - При формулюванні цілей програми активніше залучати до цього процесу здобувачів освіти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі ОП “ДМ” відповідають Стратегії ХННРА. Програма є актуальною в регіональному і національному контексті, вона дозволяє досягти програмних результатів навчання. Слабкою стороною даної ОП є те, що в ній не врахований досвід вітчизняних і зарубіжних програм, які орієнтовані саме на реабілітацію та надання освітніх послуг особам з обмеженими можливостями та особливими освітніми потребами.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми відповідає вимогам чинного законодавства та стандарту вищої освіти за спеціальністю 023 “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація”. Обсяг ОП “ДМ” складає 240 кредитів ЄКТС. Цей обсяг розподілений таким чином: на обов’язкові компоненти спеціальності передбачено 180 кредитів (75%), вибірковий компонент спеціальності складає 60 кредитів (25%).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП “ДМ” в цілому відповідає предметній області та має структурно-логічну схему. Цілями ОП передбачена підготовка фахівців образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та реставрації. Зміст нормативної частини ОП є збалансованим і поєднує в собі комплекс дисциплін теоретичного та практичного спрямування необхідних для набуття освітньої кваліфікації художника декоративного мистецтва. Розподіл кредитів між освітніми компонентами нормативної частини ОП є продуманим. Однак експертна група звертає увагу на те, що вивчення деяких освітніх компонентів загальної підготовки потребує перегляду. По-перше, освітньою програмою та ЗВО не надані обґрунтовані пояснення щодо доцільності вивчення дисципліни “Основи екології та безпека життєдіяльності (охорона праці)” (3 кредити). По-друге, дисципліна “Іноземна мова (за професійним спрямуванням)” (3 кредити) вивчається тільки в другому семестрі і орієнтована на формування в здобувачів освіти мовних компетентностей пов’язаних з професійною діяльністю. Оскільки на ринку праці а також при вступі в магістратуру знання іноземної мови є надзвичайно важливими, ОП доцільно ґрунтовніше вивчити інтереси здобувачів освіти, випускників та роботодавців на предмет збільшення кількості кредитів виділених на цю дисципліну, а також на змістове наповнення та семестр (семестри) її вивчення.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП загалом відповідає предметній області. Всі освітні компоненти професійної підготовки підібрані у відповідності до спеціальності. При цьому, експертна група звертає увагу на те, що дана ОП не передбачає залучення професійних демонстраторів пластичних поз до вивчення форм і пластики людського тіла. При студіюванні натури студенти малюють один одного. Хоча це є доброю практикою, але не може замінити повноцінних натурних постановок. Залучення демонстраторів пластичних поз до аудиторних занять з дисциплін “Рисунок” і “Живопис” значно б посилювало ОП та заохотило б здобувачів освіти до натурних студій.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Обсяг вибіркових дисциплін становить 60 кредитів (25 %), що відповідає вимогам чинного законодавства. Під час зустрічі з експертами здобувачі освіти підтвердили можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію та факт вільного вибору дисциплін на даній ОП. Дисципліни вільного вибору в навчальному плані на 2019-2020 рр. розподілені за двома циклами і двома блоками. Передбачається, що з блоку дисциплін загальної підготовки (10 дисциплін) здобувач освіти обирає 5 дисципліни, а з циклу професійної підготовки (8 дисциплін) здобувач обирає 4 дисципліни. Різноманітність вибіркових дисциплін передбачених блоком освітніх компонентів загальної підготовки є обмеженою. Наприклад вибір між такими освітніми компонентами: “Економіка” і “Економіка підприємства”, або “Культурологія” і “Народознавство”, або “Психологія” і “Етика ділового спілкування” формує для студента досить вузьку освітню траєкторію, найперше через змістову подібність цих освітніх компонентів. Оскільки ХННРА є багатоголузевим ЗВО то для здобувачів освіти доцільно передбачити ширший спектр дисциплін вільного вибору. Механізм та перелік вибіркових дисциплін фахової підготовки також потребує вдосконалення. Дисципліни які пропонуються на вибір розширюють і поглиблюють професійні компетенції художника декоративного мистецтва. При цьому деякі з них є синонімічними, а компетенції та результати навчання є практично ідентичними. Це зокрема стосується таких дисциплін як “Рисунок” і “Спеціальний рисунок”, а також “Декоративний живопис” і “Спеціальний живопис”. Особливістю підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю є те, що студентські групи є невеликими (до 15 студентів). Зокрема, на даній ОП вибір дисциплін циклу професійної підготовки відбувається за колективною згодою всього курсу.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В переліку компонентів ОП на практичну підготовку студентів передбачено проходження таких практик: мистецької, навчальної, технологічно-виробничої та переддипломної (по 3 кредити кожна), та бакалаврської (кваліфікаційної) роботи (6 кредитів). Проходження цих практик відповідає заявленими цілями ОП та дозволяє отримати компетентності для подальшої професійної діяльності. Практична підготовка здобувачів першого рівня вищої освіти на ОП "ДМ" забезпечена тісними контактами з культурними інституціями Запоріжжя де студенти мають змогу проходити відповідні практики. Зокрема така співпраця (згідно договорів) налагоджена з Національним заповідником Хортиця, Кошарським закладом "Палац культури "Орбіта" Запорізької міської ради, Обласною громадською асоціацією "Мазаль ТОВ". Про те, що такі практики відбуваються, експертну групу запевнили представники цих організацій. Згідно переліку первинних професій які випускник даної ОП може займати є професія вчителя спеціалізованого навчального закладу. При цьому ОП не передбачено проходження педагогічної практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітні компоненти дозволяють здобувачам вищої освіти набувати соціальні навички. Зокрема навчальні програми освітньої програми націлені на формування у студента творчих, інноваційних, лідерських, комунікативних, менеджерських навичок тощо. В даній ОП це передбачено набуттям студента загальних компетенцій: ЗК1 - ЗК13. На практиці це реалізується наступним чином: студенти беруть участь в навчальних проектах, які передбачають виконання колективних завдань, вони заохочуються і є учасниками художніх виставок, майстер-класів, пленерів тощо. (Перелік таких заходів додається до цього звіту) Кращою практикою яка реалізується в ХННРА і на даній програмі є те, що тут передбачена і впроваджується соціальна інтеграція осіб з особливими потребами. Для здобувачів програми передбачені тренінги зі створення власних бізнес проектів, тренінги щодо запобігання і вирішення конфліктних ситуацій.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Згідно даної ОП та Національним класифікатором професій ДК 003:2010 фахівці, які здобули освіту за освітньою програмою «Декоративне мистецтво» окрім інших професій можуть обіймати посаду 2340 – вчитель спеціалізованого навчального закладу. Проте ОП не передбачено освітніх компонентів які б забезпечували можливість здобувачеві отримати відповідні педагогічні компетенції.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Загальне фактичне навантаження студентів становить 7200 годин. Розподіл між аудиторною та самостійною роботою складає 3554 та 3646 годин відповідно. Навантаження студентів є збалансованим, воно не перевищує 60 год. на тиждень аудиторної та самостійної роботи.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На ОП "ДМ" не реалізується дуальна форма навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

- Зміст ОП, освітні компоненти відповідають визначеній для неї предметній сфері; - Програмні результати навчання корелюють з цілями ОП; - ОП забезпечує набуття студентами універсальних навичок (soft skills), а також соціальну адаптацію здобувачів освіти з обмеженими можливостями. -Тижневе навчальне навантаження студента є реалістичним та збалансованим.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Суттєвих недоліків на ОП не виявлено, при цьому експертна група рекомендує: - Переглянути на загальноуніверситетському рівні доцільність обов'язкового вивчення дисциплін: "Основи екології та безпека життєдіяльності (охорона праці)" на даній ОП. - Переглянути загальний обсяг та зміст дисципліни "Іноземна мова", зваживши на концепцію МОН (<https://bit.ly/2Vx66nO>); - Передбачити на старших курсах можливість для студентів натурних постановок із залучення демонстраторів натурних поз; - Оскільки ХННРА є багатогалузевим ЗВО, то ОП "ДМ" варто розширити різноманітність вибіркових дисциплін для здобувачів спеціальності та надати їм можливість отримувати компетенції інших галузей знань; - Переосмислити підхід до вибіркових дисциплін професійної підготовки, вивчивши кращі практики вітчизняних та іноземних програм. У випадку з даною ОП їх доцільно формувати з розрахунку на профілізацію. - Переглянути освітню програму на предмет забезпечення здобувачів освіти педагогічними компетенціям (найперше через педагогічну практику).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП загалом відповідає цьому критерію. Проте вона ще потребує гармонізації. Найперше це стосується підходу до вибіркових освітніх компонентів, їх різноманітності та логістики вибору.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Загальні правила прийому на навчання до ХННРА розміщені на офіційному веб-сайті університету в розділі "Абітурієнту" і регламентуються відповідним положеннями та правилами (<https://bit.ly/2N9wLtO>). Інформація про вступні творчі випробування знаходяться в цьому ж розділі і містять необхідну інформацію з описом завдань та критеріями оцінювання. Правила прийому не містять дискримінаційних положень є чіткими та враховують специфіку кожної спеціальності ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на освітній рівень бакалавр враховують особливості спеціальності та ОП. Зокрема правилами передбачено складання творчого екзамену з дисципліни "Рисунок". Завдання передбачає виконання складного натюрморту з групи геометричних тіл (куб, піраміда, циліндр, конус, куля). Вага балу творчого конкурсу з образотворчого мистецтва складає 50 відсотків, що відповідає специфіці спеціальності та вимогам чинного законодавства. Різний рівень складності завдань враховано для вступників на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста. При вступі на скорочений термін навчання передбачено виконання рисунку гіпсової копії античної скульптури голови людини.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

За період трирічного існування ОП "ДМ", академічної мобільності здобувачів освіти не було. Проте у ЗВО положення та така практика існують про, що експертну групу було заповнено на зустрічі зі студентським самоврядуванням. Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти здійснюється на підставі положення "Про організацію освітнього процесу" (<https://bit.ly/2VmkAqz>). Зокрема при вступі на скорочений термін навчання на дану ОП передбачено можливість перезарахувати до 120 кредитів на основі освітнього ступеня молодшого спеціаліста. Випадки такого перезарахування на даній ОП були.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час

реалізації освітньої програми.

Практики визнання результатів навчання в неформальній освіті на даній ОП не зафіксовано. Проте правила та відповідні положення в ХННРА є. Зокрема це регулюється положенням “Про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті” (<https://bit.ly/2BmkAqz>). Визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру та стосуються лише обов'язкових дисциплін ОП. ЗВО може визнати результати навчання у неформальній освіті в обсязі не більше 10% від загального обсягу по конкретній ОП. Процедури визнання є прозорими та доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

- В ХННРА розроблені положення, які регулюють правила прийому, визнання результатів навчання в інших ЗВО, міжнародної мобільності та визнання результатів навчання в неформальній освіті; - Доступ до ОП та положень які регулюють визнання результатів навчання є прозорими та доступними для всіх зацікавлених осіб.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Освітня програма тільки формується. Недоліків, або слабких сторін за цим критерієм не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма відповідає цьому критерію. ЗВО оприлюднені положення та правила прийому на навчання, визнання результатів навчання здобутих в інших ЗВО, а також в неформальній освіті. Ці положення є чіткими та реалістичними. Проте за цим критерієм дана ОП не є зразковою, оскільки практика академічної мобільності та визнання результатів навчання в неформальній освіті тільки формується.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Ознайомившись зі змістом ОП “ДМ” експертна група мала можливість пересвідчитися, що визначені форми та методи навчання та викладання на даній освітній програмі сприяють досягненню програмних результатів. Під час спілкування із здобувачами підтверджено факт опитування про задоволеність методами навчання, проте регулярного опитування ЗВО не проводить (<https://bit.ly/2MSS8PJ>). Студентоцентрований підхід та принцип академічної свободи реалізовано у завданнях практичного характеру (вибір тематики курсових проєктів, творчих робіт та теми кваліфікаційної роботи) та вибіркового дисциплінах. Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://bit.ly/37o1Ov6>) у вільному доступі. Також студент може навчатися за індивідуальним графіком згідно з положенням ЗВО (<https://bit.ly/3fl1JLr>). В ЗВО запроваджено використання LMS (Learning Management System) – платформи Moodle для організації дистанційного навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У бесіді зі студентами було підтверджено, що їм своєчасно надається інформація про зміст дисциплін та критерії оцінювання. Силабуси згідно до навчального плану є у відкритому доступі (<https://bit.ly/3hnHgHF>), а також наочні матеріали в навчальних аудиторіях. Положення про критерії оцінювання знань студентів (<https://bit.ly/3oEGhN9>),

Положення про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/2XXXW0o>) та зміни до Положення про організацію освітнього процесу відповідно до умов карантину (<https://bit.ly/2UFh816>) є у вільному доступі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти беруть участь у міжнародних та всеукраїнських олімпіадах і конкурсах, у виставках місцевого значення м. Запоріжжя “Від сесії до сесії”, “Крокуємо до майстерності” та “Арт-Хортиця” (<https://bit.ly/2MRNJMP>). Окрім творчої діяльності здобувачі задіяні і в науковій роботі кафедри “Тенденції розвитку сучасних видів мистецтва та дизайну”. Інформація підтверджена під час бесід зі студентами та викладачами. Здобувачі вищої освіти нагороджені грамотами, дипломами та сертифікатами, які були представлені експертам для засвідчення. Експертна група також ознайомилася з темами кваліфікаційних робіт, змістом силабусів навчальних дисциплін та фотозвітот студентських творчих робіт.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Експертною групою під час бесіди з науково-педагогічними працівниками було виявлено, що оновлення змісту силабусів навчальних дисциплін відбувається один раз на рік. Науково-педагогічні працівники використовують досвід отриманий під час закордонного стажування (Н.Деревянко, О.Залевська, В.Філас) та наукових досліджень викладачів ОП, за результатами яких вони беруть участь у всеукраїнських та міжнародних конференціях. Обговорення оновлення відбувається на засіданні кафедри. Враховується також побажання студентів, щодо тематики творчих робіт, що підтвердили здобувачі вищої освіти в інтерв'ю з експертами.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ЗВО є міжнародний відділ, який сприяє підвищенню кваліфікації викладачів та рівня навчального процесу через отримання освіти здобувачами ХННРА за межами України (<https://bit.ly/2zqK2dY>). За сприянням цього відділу науково-педагогічні працівники кафедри проходили стажування та підвищення кваліфікації в ЗВО Польщі (Н.Деревянко, О.Залевська, В.Філас) (<https://bit.ly/3oHh7h1>). Здобувачі вищої освіти за даною ОП у програмах міжнародного обміну чи міжнародних проєктах участі не беруть.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

- Різномісна реалізація принципів студентоцентрованого підходу; - наявність внутрішньоуніверситетської платформи Moodle для дистанційного навчання; - активна творча та наукова діяльність викладацького складу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Здобувачі вищої освіти даної ОП не були безпосередньо задіяні в міжнародних освітніх проєктах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання і викладання за ОП “ДМ” відбувається на достатньо високому рівні. Обрані форми та методи навчання та викладання на даній ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання; доступність інформації для здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Експертами встановлено, що контрольні заходи є відповідними до освітніх компонентів ОП. В інтерв'ю студенти запевнили експертну групу, що вся інформація оприлюднюється на перших заняттях, а оцінювання є справедливим. Силабуси навчальних дисциплін є у вільному доступі на блозі кафедри і містять достатню інформацію по кожній дисципліні (<https://bit.ly/2XV5Jwd>). Позитивною практикою є відкриті перегляди з творчих дисциплін які проходять в кінці кожного семестру. Оцінювання відбувається колегіально науково-педагогічними працівниками кафедри.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Формою атестації здобувачів є бакалаврська (дослідно-творча) робота яка складається з двох частин: практичної і теоретичної (пояснювальна записка), що відповідає стандарту зі спеціальності 023 "Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація".

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Усі положення у відкритому доступі: Положення про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/3eYEipx>) Зміни та доповнення до положення про організацію освітнього процесу (в умовах карантину) (<https://bit.ly/3hsKaeg>) Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (<https://bit.ly/3dYhoQH>) Положення про критерії оцінювання знань студентів (<https://bit.ly/2XULY86>) Положення про атестацію здобувачів вищої освіти (<https://bit.ly/2UFKD2Q>) Зміни та доповнення до положення про атестацію здобувачів вищої освіти (в умовах карантину) (<https://bit.ly/3fpsBKL>) Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії (<https://bit.ly/3hpiZRY>) Зміни та доповнення до положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії (в умовах карантину) (<https://bit.ly/2AvZgPv>) Положення про переведення на індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання (<https://bit.ly/2YuMFUP>) Інструкція щодо врегулювання конфліктних ситуацій (<https://bit.ly/3fktBz9>)

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО є документи у відкритому доступі: «Положення про академічну доброчесність» (<https://bit.ly/2XYUF18>). Також розроблено Кодекс академічної доброчесності (<https://bit.ly/2UEGj44>), Положення про запобігання академічному плагіату (<https://bit.ly/3fpiHbl>) та Положення про Комісії з академічної доброчесності та Комісію з етики та управління конфліктами (<https://bit.ly/2MThEVd>). Проте, там відсутня інформація щодо мистецького плагіату та відповідних рішень цим порушенням. Під час розмови з науково-педагогічними працівниками та студентами експертна група засвідчила, що викладачі з мистецьких дисциплін під час виконання студентами творчої роботи перевіряють її на плагіат (ескізи, ідеї, виконання). У випадку виявлення плагіату змінюють тему завдання.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

- У ЗВО сформована академічна культура, студенти обізнані в критеріях доброчесності які впроваджує Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти; - Контрольні заходи творчих дисциплін відбуваються шляхом

перегляду та відкритого обговорення кафедрою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендуємо ЗВО розробити положення щодо мистецького плагіату та відповідних рішень цим порушенням.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Організація контролю та оцінка якості навчання відбувається у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/3cYEipx>), також Змін та доповнень до положення про організацію освітнього процесу (в умовах карантину) (<https://bit.ly/3hsKaeq>). Експертна група рекомендує розробити положення щодо мистецького плагіату та відповідних рішень цим порушенням.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів на ОП "ДМ" відповідає навчальним дисциплінам, які вони забезпечують. При проведенні конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія керується документом "Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)" (від 29.12.2018р.) (<https://bit.ly/3husGy2>) Фахові дисципліни ОП "ДМ" забезпечує 15 викладачів/ок, з них 2 доценти та 1 професор (Н.Дерев'янка, І.Черкесова, В.Філас, С.Давидова, О.Рябченко, І.Колесник, Г.Самарська, Т.Гостева, І.Здановська, О.Залевська, Ю.Гупало, А.Глобенко, Т.Козелець, Г.Лисенко, Т.Лазарєва). Майже всі викладачі є членами спілки художників України та членами спілки дизайнерів України.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблено документ "Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)" (<https://bit.ly/3husGy2>) де чітко прописана процедура конкурсного добору викладачів. Під час конкурсного добору викладачів на ОП "ДМ" враховується науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання, а також особи, які мають ступінь магістра або вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста, стаж наукової, науково-педагогічної, педагогічної роботи та творчу роботу. Під час бесіди з науково-педагогічними працівниками та керівним складом ЗВО виявлено, що процедура, визначена в документі, відповідає дійсності.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час інтерв'ю з викладачами та роботодавцями експертною групою підтверджено факт залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу на ОП "ДМ" під час проходження практики, спільних майстер-класів, гостьових лекцій. Здобувачі вищої освіти систематично беруть участь у заходах організованих Запорізькою НСХУ, благодійною фундацією "Мазаль ТОВ", комунальним закладом "Палац культури "Орбіта", Регіональним фондом підтримки підприємництва в Запорізькій обл. та художнім музеєм м. Запоріжжя. Кафедрою укладені угоди з організаціями відповідно напрямку ОП, які розглядаються в контексті не тільки проходження практики, а й для реалізації спільних творчих проєктів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До реалізації ОП "ДМ" систематично залучаються професіонали-практики з художнього музею м.Запоріжжя для проведення майстер-класів. Також на базі ЗВО кафедрою організовані гостьові майстер-класи куди запрошують спеціалістів галузі зі всієї України. Студенти та викладачі регулярно відвідують мистецькі заходи та виставки. Інформація підтверджена студентами та викладачами. Частина відомостей можна знайти на блозі кафедри у підрозділі новини (<https://bit.ly/3dcqSGF>)

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє підвищенню професійного рівня викладачів ОП "ДМ" через стажування у ЗВО України та за кордоном: Класичний приватний університет м. Запоріжжя (А.Глобенко, Т.Козелець, І.Колесник, А.Гостева, Т.Лазарева, О.Рябченко, І.Здановська) в Польщі (Н.Деревянко, О.Залевська) згідно Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників (<https://bit.ly/37Jkx99>) Під час зустрічі з викладачами було підтверджено сприяння ЗВО проведенню творчих виставок та виданню наукових публікацій.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Експертною групою в бесіді з викладачами та керівниками ЗВО було підтверджено, що згідно з Положенням про матеріальне стимулювання працівників (<https://bit.ly/3eauvOP>) науково-педагогічних працівників преміюють за результатами роботи, з нагоди державних та професійних свят, ювілеїв. На факультеті у кожного працівника є карта рейтингового оцінювання за окремими критеріями за результатами якої здійснюється матеріальне стимулювання. Окрім цього профспілка закладу надає пільгові путівки для відпочинку на Чорному морі, існує можливість оздоровлення в центрі реабілітації ХННРА, що функціонує на базі ЗВО. Інформація надана ректором закладу.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

- Більшість викладачів які забезпечують ОП є членами Національної спілки художників України, та/або Спілки дизайнерів України; - На ОП залучають до практичних занять експертів у галузі, практиків та роботодавців; - У ЗВО наявно працює система заохочення та стимулювання до підвищення рівня професійної компетентності викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Майже всі викладачі кафедри пройшли стажування в одному ЗВО м. Запоріжжя, а саме у Класичному приватному університеті. Експертна група рекомендує для проходження стажування та підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу розширити коло інституцій.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає навчальним дисциплінам, які вони забезпечують. У ЗВО згідно відповідним положенням працює процедура добору кадрів, система заохочення та стимулювання розвитку викладацької та професійної майстерності. Для проходження стажування та підвищення кваліфікації викладачів ОП "ДМ" рекомендуємо розширити коло інституцій.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення Хортицької національної академії, яке використовується в межах підготовки бакалаврів даної ОП, сприяє досягненню визначених цілей, завдань, програмних результатів навчання. В ЗВО є відповідні навчальні аудиторії для занять з фахових дисциплін, кабінети обладнані комп'ютерами, а також приміщення для теоретичних дисциплін з наявністю мистецької літератури та проектора. Переконалися у наявності необхідних для навчання приміщень дозволяє відео, що розміщено на офіційному YouTube каналі закладу (<https://bit.ly/3fDQr4Y>) Зі слів керівництва ХННРА у закладі що періодично оновлюються матеріали та обладнання. Під час розмови зі здобувачами освіти встановлено, що два роки назад було повністю оновлено гуртожиток, у тому числі замінено дерев'яні вікна на пластикові. Наразі ведуться роботи із обладнання у гуртожитках санвузлів, до яких матимуть доступ особи з інвалідністю. Також на офіційному сайті ХННРА розміщені матеріали щодо гуртожитка (<https://khnnra.edu.ua/gurtozhitok/>) У закладі є бібліотека, що нараховує 120 найменувань примірників фахової літератури, у тому числі періодичних видань. Наявність бібліотеки (<https://bit.ly/2Yf8AAAd>). Також на сайті ЗВО розміщена публічна інформація щодо бібліотеки, і посилання на електронні ресурси (<https://khnnra.edu.ua/biblioteka/>). Заклад має ліцензоване програмне комп'ютерне забезпечення Windows 10. Для потреб ОП "ДМ" передбачена підписка на продукти графічних редакторів Photoshop та Coral Draw, які встановлені на всіх комп'ютерах у комп'ютерному кабінеті. ЗВО регулярно закуповує глину для практичних занять з кераміки на даній ОП. У закладі також наявні муфельні печі для випалу глини. Матеріально-технічне забезпечення ХННРА має зразкову практику наявності, і можливості використання реабілітаційного обладнання для лікування і реабілітації здобувачів освіти з інвалідністю. Окрім цього, на території закладу діє реабілітаційний парк, що також адаптований для людей з інвалідністю (<https://khnnra.edu.ua/reabilitatsijnij-park/>). Всі учасники освітнього процесу висловили задоволеність матеріально-технічними ресурсами ЗВО.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Викладачі/ки та студенти/ки мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів. У бібліотеці кожен учасник освітнього процесу має можливість скористатися комп'ютером та інтернетом. Також здобувачі освіти мають безоплатний доступ до ліцензованого програмного забезпечення Windows 10, Photoshop, Coral Draw у комп'ютерних класах. У викладачів є безкоштовний доступ до наукометричних баз Web of Science. Учасники освітнього процесу мають можливість користуватись спорт-залом та сучасним реабілітаційним центром.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час відеоконференції експертна група переконалась, що корпуси Хортицької національної академії відповідають вимогам життєдіяльності людини. Навчальні аудиторії та коридори закладу вищої освіти обладнані планами евакуації та протипожежним інвентарем. Санвузли обладнані спеціально для можливості доступу до них людей із особливими освітніми потребами. В приміщенні ЗВО є ліфт для осіб з обмеженими можливостями. В корпусах ЗВО передбачені пандуси. У ХННРА планово відбувається навчання та інструктаж працівників і здобувачів з безпеки життєдіяльності та охорони праці. Освітньою програмою передбачено тренінги з підтримки здорового психологічного клімату, а також з метою запобігання конфліктних ситуацій.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Організаційні та адміністративні питання студентів вирішуються через кураторів академічних груп, студентське самоврядування, працівників кафедр, деканатів. Студенти підтвердили, що отримують своєчасну інформаційну підтримку. У ХННРА діє студентське самоврядування, яке забезпечує захист прав та інтересів студентів та їх участь в управлінні ЗВО, а також допомагає у здійсненні інформаційної підтримки здобувачів. У закладі практикують декілька форм онлайн-опитувань стосовно якості освіти, для всіх учасників навчального процесу, які розміщено за посиланням: <https://bit.ly/2YOdqDB> <https://bit.ly/2YLWkXe> <https://bit.ly/2zOgVSe> <https://bit.ly/2Yf1BKj> <https://bit.ly/3hOb5S7> В академії створені підрозділи, діяльність яких регламентовано нормативними документами, оприлюдненими на офіційному сайті ЗВО: 1. Система внутрішнього забезпечення якості освіти: <https://bit.ly/3dgKcmo> 2. Навчальний відділ: <https://khnnra.edu.ua/navchalnij-viddil/> 3. Соціально-психологічна служба: <https://bit.ly/3egKCdF> Під час зустрічі зі студентством експертна група мала можливість переконатися у задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою з боку адміністрації ЗВО. У ХННРА активно працює студентське самоврядування. Голова студентського самоврядування є відповідальним за організаційну, інформаційну, консультативну підтримку здобувачів вищої освіти, а також координує роботу гарячої лінії.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ХННРА створюються комфортні умови для навчання осіб з особливими потребами. Головний корпус оснащений пандусами та ліфтами для осіб з обмеженими можливостями (паспорт ліфта: <https://bit.ly/2CfKtZG>). На сайті ЗВО оприлюднено технічний звіт щодо архітектурної доступності для маломобільних груп населення (<https://bit.ly/3fF5nAO>). Окрім цього санвузли обладнані доступом до них людей з обмеженими можливостями. Для таких осіб передбачені спеціальні умивальниками та дзеркала. У цьому експертна група мала можливість переконатись під час онлайн демонстрації матеріально технічної бази. Загальне враження експертної групи від реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами є зразковим і таким, що може слугувати іншим ЗВО як краща практика.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

За свідченнями студентів, випускників, завідувачки навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи фактів корупції, сексуальних домагань, дискримінації не виявлено. На сайті ЗВО розміщено нормативно-правові акти, які регулюють конфліктні ситуації. Зокрема інструкція щодо врегулювання конфліктних ситуацій (<https://bit.ly/2N81pna>), Наказ про запобігання корупції (<https://bit.ly/2YfyjZC>), Положення про Комісії з академічної доброчесності та Комісію з етики та управління конфліктами (<https://bit.ly/3diSFVU>). В університеті діє психологічна служба, куди студент(к)и можуть звернутися за потреби (<https://bit.ly/3edBdna>). У ЗВО проводяться роз'яснювальні заходи для студентів стосовно протидії конфліктних ситуацій (лекції, профілактичні бесіди).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

- Заняття відбуваються в облаштованих необхідним оснащенням аудиторіях, майстернях та лабораторіях. - Наочно-методичне та бібліотечне забезпечення навчального процесу дає можливість всебічно підготувати фахівців ОП "ДМ". - Матеріально-технічне забезпечення ХННРА має зразкову практику наявності, і можливості використання реабілітаційного обладнання для лікування і реабілітації здобувачів освіти з обмеженими можливостями. - Заклад має зразковий приклад створення освітнього середовища. ХННРА сповідує цінності академічної спільноти, практики соціальної взаємодії, що сприяє загальному підвищенню толерантності у суспільстві завдяки інтеграції у навчання здобувачів освіти із особливими навчальними потребами і здобувачів без них.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Експертна група не виявила недоліків ОП за цим критерієм.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітні середовища та матеріальні ресурси повністю відповідають вимогам цього критерію. Більшість підкритеріїв за цим критерієм є зразковими і такими, що заслуговують визнання як кращі практики.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП "ДМ" спеціальності "023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація" відбувається відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу: (<https://bit.ly/3dfHttl>), Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (<https://bit.ly/37G6QmV>), Положення про освітні програми у ДВНЗ; Під час інтерв'ю з гарантом ОП та завідувачем кафедрою дизайну вони зазначили, що перегляд освітніх програм здійснюється регулярно на засіданнях кафедри із залученням роботодавців. Під час розмови із роботодавцем Марією Шавріною було з'ясовано, що ЗВО не тільки проводить спільні засідання щодо перспектив вдосконалення ОП, а й впроваджує ці зміни. Наприклад як роботодавець, Марія Шавріна зазначає, що після останніх змін ОП надає більший розвиток здобувачам, що робить їх більш універсальними.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час інтерв'ю зі здобувачами даної спеціальності вони зазначили, що їхню думку враховують при перегляді ОП: проводять різноманітні опитування стосовно якості та наповнення програми. Проте у ході розмови було виявлено, що опитування студентів проводяться не на регулярній основі. У закладі практикують декілька форм онлайн-опитувань стосовно якості освіти, для всіх учасників навчального процесу, які розміщено за посиланням: Анкета здобувача освіти (<https://bit.ly/2YLWkXe>), Анкета першокурсника (<https://bit.ly/2zOgVSe>), Анкета студента-практиканта (<https://bit.ly/3hOb5S7>). Залучення здобувачів до забезпечення якості освіти здійснюється також через діалог з викладачами. Проте у ході розмови було виявлено, що здобувачі залучаються до перегляду ОП недостатньо активно, значно активніше до цього залучені органи студентського самоврядування.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі з роботодав(и)цями та гарантом, зав. кафедри факт залучення до періодичного перегляду ОП було підтверджено. Під час розмови із роботодавцем Марією Шавріною було з'ясовано, що ЗВО не тільки проводить спільні засідання задля виявлення перспектив вдосконалення ОП, а й фактично впроваджує ці зміни. Наприклад як роботодавець, Марія зазначає, що після останніх змін ОП надає більший розвиток здобувачам, що робить їх більш універсальними. Також на зустрічі з роботодавцями голова Запорізької організації Національної спілки художників Ірина Гресик запевнила експертну групу, що її періодично запрошують на засідання кафедри дизайну де вона має можливість висловлювати свої пропозиції щодо професійної підготовки здобувачів освіти.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Акредитація є первинною. Випускників ОП "ДМ", а також спеціальності за кваліфікаційним рівнем бакалавр у цьому ЗВО не було.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Освітня програма розроблена в 2017 році, у 2019 до неї було внесено зміни. Зокрема ці зміни стосуються приведення ОП у відповідність до стандарту 023 "Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація". Зміненою була також пропорція вибіркового дисциплін. В оновленій ОП цей вибір з точки зору студента становить 25% (60 кредитів ЄКТС).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація даної ОП є первинною. За новими правилами акредитації дана ОП акредитується вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

На думку експертної групи, в академічній спільноті закладу сформована культура якості, яка сприяє розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою, що підтверджено позитивними відгуками роботодавців та адміністрації під час інтерв'ю щодо змісту ОП, кадрового забезпечення і створеної атмосфери якості загалом.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

- Чіткі і зрозумілі положення щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП; - Документи постійно оновлюються відповідно до вимог і тенденцій; - Студентське самоврядування залучається до вдосконалення ОП; - Роботодавці активно залучаються до перегляду і вдосконалення даної ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

- ЗВО рекомендується активніше залучати не тільки студентське самоврядування до процесу перегляду ОП, але і здобувачів освіти. Окрім опитувань слід запроваджувати інші форми взаємодії з приводу вдосконалення освітньої програми. - ОП варто передбачити запровадження опитувань на регулярній основі.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Загалом дана ОП відповідає 8 критерію. Виявлені недоліки в контексті загальної відповідності критерію, можуть бути усунені в короткі терміни.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу ХННРА чітко визначено та регулюються такими документами: Статут Хортицької національної академії (<https://bit.ly/3fxtcJQ>), Правила внутрішнього трудового розпорядку: (<https://bit.ly/2NaqVcD>), Положення про відділ по роботі з іноземними студентами комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» (<https://bit.ly/2UYa2VK>), Положення про запобігання академічному плагіату (<https://bit.ly/2YNCzhU>), Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науковопедагогічних працівників (<https://bit.ly/3ef57ap>), Колективний договір (<https://bit.ly/3eeCcDC>). Всі нормативні документи оприлюднені на сайті університету в розділі "Публічна інформація" підрозділі "Нормативне забезпечення"(<https://khnnra.edu.ua/>). Ці положення є відомі учасникам освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ЗВО опублікована ОП 2017 і 2019 року, проте не опубліковано проект освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті кафедри представлена вся необхідна інформація щодо даної ОП: освітньо-професійні програми, навчальні плани, силабуси навчальних дисциплін, тематика творчих та курсових робіт, дані про практику, навчально-методичну, наукову роботу, мистецьку діяльність, кадрове забезпечення освітньої програми тощо. Сторінка (блог) кафедри містить багато корисної інформації, яка дозволяє в необхідному обсязі скласти уявлення про ОП "ДМ" всім стейкхолдерам, що є позитивним моментом за даним критерієм. Відзначаємо також, що сайт кафедри є зрозумілий і простий в користуванні, також позитивною для всіх сторін є наявна система пошуку.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

- Чіткі положення, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу і їх послідовно дотримуються; - На сайті ЗВО представлені силабуси навчальних дисциплін, сайт кафедри періодично оновлюється, на ньому представлена актуальна інформація щодо ОП; - Сайт є зрозумілим і легким в користуванні, наявна система пошуку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті ЗВО відсутній проект освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом дана ОП відповідає 9 критерію, дані про ОП є прозорими та публічними.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь

у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Перелік участі студентів у творчих заходах.pdf</i>	lMwvanam65SOB9M4q6johX8ZkewnkUDluepv+RHJlo4=
Додаток	<i>Бази практик_ договори.pdf</i>	KEhdw/m/9XL1gWRMGj2Bx3MkPO8NpQ+WkxXq9rjhw2g=
Додаток	<i>Стейкхолдери_ договори.pdf</i>	2l9/+gvHhoCBsJN+1rDxBypFCnt5lVu0NVogkvotNbE=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Лесів Тарас Васильович

Члени експертної групи

Гілязова Наталія Михайлівна

Мірошниченко Анастасія Олексіївна